

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

99

Υλη: Διανύσματα-Συντεταγμένες

Β' Λυκείου

Ον/μο:.....

Θετ.-Τεχν. Κατ.

7-11-2020

ΘΕΜΑ Α

A1 . 1. Να σχηματίσετε το άθροισμα $\vec{a} + \vec{\beta}$ και τη διαφορά $\vec{a} - \vec{\beta}$ δύο διανυσμάτων \vec{a} και $\vec{\beta}$.

2. Να πάρετε τρία διανύσματα \vec{a} , $\vec{\beta}$, $\vec{\gamma}$ και να αποδείξετε ότι $\vec{a} + \vec{\beta} + \vec{\gamma} = \vec{a} + (\vec{\beta} + \vec{\gamma})$.

3. Να σχεδιάσετε τη γωνία δύο διανυσμάτων \vec{a} και $\vec{\beta}$ και να γράψετε τις τιμές που αυτή παίρνει.

4. Γράψτε την τριγωνική ανισότητα για το μέτρο του αθροίσματος των διανυσμάτων \vec{a} και $\vec{\beta}$.

Στη συνέχεια συμπληρώστε τα κενά :

α) Αν $|\vec{a} + \vec{\beta}| = |\vec{a}| + |\vec{\beta}|$ τότε

β) Αν $|\vec{a} + \vec{\beta}| = ||\vec{a}| - |\vec{\beta}||$ τότε.....

(μον.16)

A2. Δίνονται τέσσερα σημεία A , B , Γ και Δ και έστω

$\vec{\alpha}$, $\vec{\beta}$, $\vec{\gamma}$, $\vec{\delta}$ τα αντίστοιχα διανύσματα θέσεως ως προς ένα σημείο αναφοράς O.

Τι μπορείτε να πείτε για το τετράπλευρο ABΓΔ αν :

1. $\vec{\alpha} + \vec{\gamma} = \vec{\beta} + \vec{\delta}$ **2.** $|\vec{\alpha} - \vec{\gamma}| = |\vec{\beta} - \vec{\delta}|$

3. $\vec{\alpha} + \vec{\gamma} = \vec{\beta} + \vec{\delta}$ και $|\vec{\alpha} - \vec{\gamma}| = |\vec{\beta} - \vec{\delta}|$

(μον.9)

ΘΕΜΑ Β

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με σωστό ή λάθος

1. Αν Μ μέσον του τμήματος ΑΒ , τότε : $\vec{OA} + \vec{OB} = 2\vec{OM}$	Σ	Λ
2. Αν $\vec{\alpha} \parallel \vec{\beta}$ και $\vec{\beta} \neq \vec{0}$ υπάρχει $\lambda \in \mathbb{R}$ ώστε $\vec{\alpha} = \lambda\vec{\beta}$	Σ	Λ
3. Αν $\vec{\alpha} \uparrow \downarrow \vec{\beta}$ και $ \vec{\alpha} = \lambda \cdot \vec{\beta} $ τότε $\vec{\alpha} = - \lambda \cdot \vec{\beta}$	Σ	Λ
4. Αν $\lambda \cdot \vec{\alpha} = \mu \cdot \vec{\alpha}$ τότε $\lambda = \mu$	Σ	Λ
5. Το μηδενικό διάνυσμα είναι ομόρροπο σε κάθε άλλο διάνυσμα	Σ	Λ
- (μον.10)**

B2. Αν $\vec{AK} + 3\vec{BK} - 2\vec{BA} = \vec{BL} + 3\vec{AM}$, να αποδείξετε ότι τα σημεία Κ , Λ και Μ είναι συνευθειακά . **(μον.7)**

B3. Αν Μ και Ν είναι τα μέσα των διαγωνίων ΑΓ και ΒΔ , αντιστοίχως ενός τετράπλευρου ΑΒΓΔ , να αποδείξετε ότι $\vec{AB} + \vec{AD} + \vec{GB} + \vec{GD} = 4\vec{MN}$. **(μον.8)**

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Έστω τα διανύσματα $\vec{\alpha} = (\lambda^2 - 2\lambda, \lambda)$ και $\vec{\beta} = (\kappa^2 - 4\kappa + 5, \mu - 1)$.
Να βρείτε τα κ , λ , μ ώστε

1. τα $\vec{\alpha}, \vec{\beta}$ να είναι αντίθετα.
 2. το $\vec{\alpha}$ να μην είναι το μηδενικό διάνυσμα.
 3. $\vec{\alpha} \neq \vec{0}$ και $\vec{\alpha} \parallel y'y$.
- (μον.9)**

Γ2. Δίνονται τα διανύσματα $\vec{\alpha} = (\lambda - 2, 1)$ και $\vec{\beta} = (-8, 4 - 2\lambda)$

1. Να βρείτε το λ ώστε $\vec{\alpha} \parallel \vec{\beta}$. **(μον.6)**
2. Για $\lambda = 5$ να βρείτε το διάνυσμα που να είναι ομόρροπο του $\vec{\alpha}$ και να έχει μέτρο διπλάσιο του $\vec{\beta}$. **(μον.5)**
3. Έστω τα σημεία Α(-1, μ) και Β(-3, μ + 2) . Να βρείτε το συντελεστή διεύθυνσης λ του διανύσματος \vec{AB} καθώς και τη γωνία του. **(μον.5)**

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Δίνονται τα διανύσματα $\vec{\alpha} = (3,4)$, $\vec{\beta} = (-2,1)$, $\vec{\gamma} = (4,-2)$.

Να εκφράσετε το $\vec{\beta}$ ως γραμμικό συνδυασμό των $\vec{\alpha}$ και $\vec{\gamma}$. **(μον.8)**

Δ2. Αν $\vec{\alpha} = (-1,2)$ και $\vec{\beta} = (2,-3)$ να υπολογίσετε το μέτρο του

$\vec{\gamma} = \vec{\alpha} + |\vec{\gamma}| \cdot \vec{\beta}$. **(μον.10)**

Δ3. Αν $A(-3,1)$, $B(\mu,3)$ και $\Gamma(-5,1-\mu)$ να βρείτε τις τιμές

του μ ώστε τα σημεία A, B, Γ να είναι κορυφές τριγώνου. **(μον.7)**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Απαντήσεις (Ενδεικτικές)

ΘΕΜΑ Α

A1. 1. Σχολικό σελ. 16 και 18. **2.** Σχολικό σελ. 17. **3.** Σχολικό σελ. 14.

4. Σχολικό σελ. 19.

$$\alpha) \left| \vec{\alpha} + \vec{\beta} \right| = \left| \vec{\alpha} \right| + \left| \vec{\beta} \right| \Leftrightarrow \vec{\alpha} \uparrow \uparrow \vec{\beta} \qquad \beta) \left| \vec{\alpha} + \vec{\beta} \right| = \left| \left| \vec{\alpha} \right| - \left| \vec{\beta} \right| \right| \Leftrightarrow \vec{\alpha} \uparrow \downarrow \vec{\beta}$$

A2. 1. Έχουμε : $\vec{\alpha} + \vec{\gamma} = \vec{\beta} + \vec{\delta} \Leftrightarrow \vec{OA} + \vec{OG} = \vec{OB} + \vec{OD} \Leftrightarrow \vec{OA} - \vec{OB} = \vec{OD} - \vec{OG} \Leftrightarrow \vec{BA} = \vec{GD}$ δηλ $BA \parallel GD$ οπότε το τετράπλευρο **ABGD** είναι παραλληλόγραμμο .

2. Έχουμε : $\left| \vec{\alpha} - \vec{\gamma} \right| = \left| \vec{\beta} - \vec{\delta} \right| \Leftrightarrow \left| \vec{OA} - \vec{OG} \right| = \left| \vec{OB} - \vec{OD} \right| \Leftrightarrow \left| \vec{GA} \right| = \left| \vec{DB} \right|$ δηλ . οι διαγώνιοι του **ABGD** είναι ίσες .

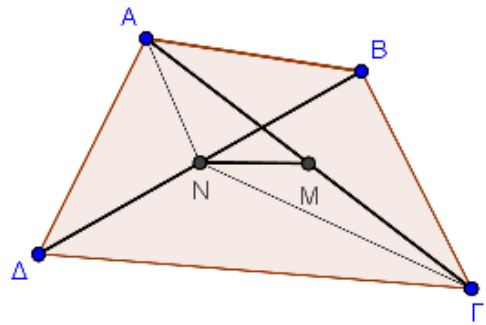
3. Έχουμε : $\left. \begin{matrix} \vec{\alpha} + \vec{\gamma} = \vec{\beta} + \vec{\delta} \\ \left| \vec{\alpha} - \vec{\gamma} \right| = \left| \vec{\beta} - \vec{\delta} \right| \end{matrix} \right\} \Rightarrow \begin{matrix} \text{ABGD παρ/μο} \\ \text{διαγώνιοι ίσες} \end{matrix} \Rightarrow \text{ABGD ορθογώνιο .}$

ΘΕΜΑ Β

B1. 1Σ , 2Σ , 3Σ , 4Λ , 5Σ .

B2. Έχουμε : $\vec{AK} + 3\vec{BK} - 2\vec{BA} = \vec{BL} + 3\vec{AM}$ οπότε (σημείο αν. το Α)
 $\vec{AK} + 3(\vec{BA} + \vec{AK}) - 2\vec{BA} = \vec{BA} + \vec{AL} + 3\vec{AM} \Leftrightarrow$
 $\vec{AK} + 3\vec{BA} + 3\vec{AK} - 2\vec{BA} - \vec{BA} = \vec{AL} + 3\vec{AM} \Leftrightarrow$
 $4\vec{AK} = \vec{AL} + 4\vec{AM} - \vec{AM} \Leftrightarrow 4\vec{AK} - 4\vec{AM} = \vec{AL} - \vec{AM} \Leftrightarrow$
 $4\vec{MK} = \vec{ML} \Leftrightarrow \vec{ML} \parallel \vec{MK}$ με κοινό άκρο το Μ .
 Άρα τα **K , L , M** συνευθειακά .

$$\begin{aligned}
 \text{B3. Είναι : } \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{A\Delta} + \overrightarrow{\Gamma B} + \overrightarrow{\Gamma\Delta} &= \overrightarrow{AB\Delta} \\
 &= \overrightarrow{2AN} + \overrightarrow{2\Gamma N} = 2(\overrightarrow{AN} + \overrightarrow{\Gamma N}) = \\
 &= -2(\overrightarrow{NA} + \overrightarrow{N\Gamma}) \stackrel{\Delta}{=} \overrightarrow{N\Delta\Gamma} = -2 \cdot 2\overrightarrow{NM} = 4\overrightarrow{MN}
 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. 1. $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ αντίθετα άρα :

$$\begin{aligned}
 \lambda^2 - 2\lambda &= -\kappa^2 + 4\kappa - 5 & (1) \\
 \lambda &= -\mu + 1 & (2)
 \end{aligned}$$

Από (1) $\Rightarrow (\lambda^2 - 2\lambda + 1) + (\kappa^2 - 4\kappa + 4) = 0 \Leftrightarrow$

$(\lambda - 1)^2 + (\kappa - 2)^2 = 0 \Leftrightarrow \lambda = 1$ και $\kappa = 2$.

Η (2) $\Rightarrow 1 = -\mu + 1 \Leftrightarrow \mu = 0$.

2. Είναι: $\vec{\alpha} \neq 0$ όταν δεν είναι συγχρόνως $\lambda^2 - 2\lambda = 0$ και $\lambda = 0$ άρα $\lambda \neq 0$.
Το $\vec{\alpha}$ λοιπόν δεν είναι μηδενικό διάνυσμα αν $\lambda \neq 0$.

3. Είναι $\vec{\alpha} \neq 0$ και $\vec{\alpha} // \vec{\gamma}$ όταν $\lambda \neq 0$ και $\lambda^2 - 2\lambda = 0$ δηλ. αν $\lambda = 2$.

Γ2. 1. είναι $\vec{\alpha} // \vec{\beta}$ όταν

$$\begin{aligned}
 \begin{vmatrix} \lambda - 2 & 1 \\ -8 & 4 - 2\lambda \end{vmatrix} = 0 &\Leftrightarrow (\lambda - 2)(4 - 2\lambda) + 8 = 0 \Leftrightarrow 4\lambda - 2\lambda^2 - 8 + 4\lambda + 8 = 0 \\
 \Leftrightarrow 2\lambda^2 - 8\lambda = 0 & \quad 2\lambda(\lambda - 4) = 0 \Leftrightarrow \lambda = 0 \text{ ή } \lambda = 4
 \end{aligned}$$

2. Αν $\lambda = 5$ τότε $\vec{\alpha} = (3, 1)$ και $\vec{\beta} = (-8, -6)$.

Έστω \vec{v} ομόρροπο στο $\vec{\alpha}$ οπότε $\vec{v} = \lambda \cdot (3, 1) = (3\lambda, \lambda)$, $\lambda > 0$

και $|\vec{v}| = 2|\vec{\beta}|$ δηλ $\sqrt{(3\lambda)^2 + \lambda^2} = 2 \cdot \sqrt{(-8)^2 + (-6)^2} \Leftrightarrow$

$10\lambda^2 = 4 \cdot 100 \Leftrightarrow \lambda^2 = 40$ άρα $\lambda = \sqrt{40}$ δηλ $\lambda = 2\sqrt{10}$

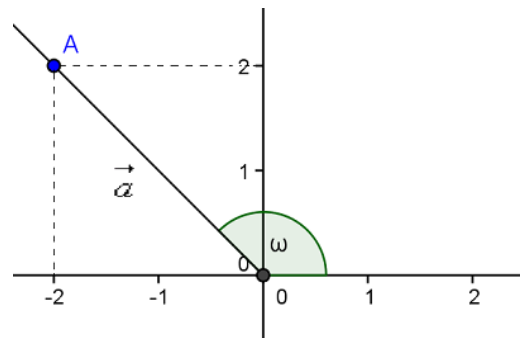
Έτσι $\vec{v} = 2\sqrt{10} \cdot (3, 1) = (6\sqrt{10}, 2\sqrt{10})$.

3. Είναι : $\vec{AB} = (-3 + 1, \mu + 2 - \mu) = (-2, 2)$

οπότε $\lambda_{\vec{AB}} = \frac{2}{-2}$ δηλ $\lambda_{\vec{AB}} = -1$.

Η διανυσματική ακτίνα του \vec{AB} είναι στο 4^ο τεταρτημόριο οπότε η γωνία του

είναι : $\omega = \pi - \frac{\pi}{4}$ δηλ $\omega = \frac{3\pi}{4}$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Εστω ότι $\vec{\beta} = \kappa \cdot \vec{\alpha} + \lambda \cdot \vec{\gamma}$ οπότε

$$(-2, 1) = \kappa \cdot (3, 4) + \lambda \cdot (4, -2) \Rightarrow (-2, 1) = (3\kappa + 4\lambda, 4\kappa - 2\lambda) \Rightarrow$$

$$3\kappa + 4\lambda = -2 \text{ και } 4\kappa - 2\lambda = 1 \Rightarrow \kappa = 0 \text{ και } \lambda = -\frac{1}{2} \Rightarrow \vec{\beta} = -\frac{1}{2}\vec{\gamma}.$$

Δ2. Είναι: $\vec{\gamma} = \vec{\alpha} + |\vec{\gamma}| \cdot \vec{\beta}$ και αν $\vec{\gamma} = (x, y)$ τότε

$$(x, y) = (-1, 2) + |\vec{\gamma}|(2, -3) \Rightarrow (x, y) = (-1 + 2|\vec{\gamma}|, 2 - 3|\vec{\gamma}|) \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} x = -1 + 2|\vec{\gamma}| \\ y = 2 - 3|\vec{\gamma}| \end{aligned} \Rightarrow |\vec{\gamma}|^2 = (-1 + 2|\vec{\gamma}|)^2 + (2 - 3|\vec{\gamma}|)^2 \Rightarrow$$

$$12|\vec{\gamma}|^2 - 16|\vec{\gamma}| + 5 = 0 \Rightarrow |\vec{\gamma}| = \frac{5}{6} \text{ ή } |\vec{\gamma}| = \frac{1}{2}$$

Δ3. Για να είναι τα σημεία A, B, Γ κορυφές τριγώνου πρέπει να μην είναι συνευθειακά.

$$\text{Είναι: } \vec{AB} = (\mu + 3, 2), \vec{AG} = (-2, -\mu) \text{ και } \det(\vec{AB}, \vec{AG}) = \begin{vmatrix} \mu + 3 & 2 \\ -2 & -\mu \end{vmatrix} =$$

$$= -\mu^2 - 3\mu + 4. \text{ Πρέπει } -\mu^2 - 3\mu + 4 \neq 0 \Rightarrow \mu \neq 1 \text{ και } \mu \neq -4.$$